

[Udenrigsministeren.]

må sædvanligvis i et vist omfang forventes at ville komme til at virke som teknisk bistand, selv om de ikke i første række tager sigte derpå, idet enhver nyoprettet virksomhed forhåbentlig vil betyde en forøgelse i antallet af stillinger og lærepladser for den lokale befolkning. Det vil fra et udviklings-synspunkt være ønskeligt, om de danske virksomheder, der med garantiordningens støtte udvider deres virksomhed til udviklingslandene, også vil gøre en bevidst indsats for at højne den faglige og tekniske standard i værtslandet, således som visse danske virksomheder allerede har gjort det. Jeg tror, at de på lidt længere sigt vil finde, at de derved tjener deres egne interesser dels ved selv at få mere kvalificeret arbejdskraft, dels ved at opnå større goodwill i værtslandet.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard): Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om *Danmarks Statistik*.

Formålet med lovforslaget er at styrke grundlaget for udarbejdelsen af den offentlige statistik og dermed sikre en mere omfattende dækning af de øgede behov for statistiske oplysninger, som foreligger både i den offentlige og i den private sektor.

Hidtil er en meget væsentlig del af statens statistiske opgaver blevet varetaget af det statistiske departement, der oprettedes i 1849 under navnet statens statistiske bureau. I 1913 blev navnet ændret til det nu benyttede, og institutionen tillagdes status som departement.

Retningslinjerne for den statistiske virksomhed var allerede forinden i hovedtræk fastlagt ved lov af 16. december 1895, og ved navneforandringen i 1913 foretoges ingen ændring heri. Loven fra 1895 fastlægger imidlertid kun i meget grove træk de hovedemner, der henhører under institutionens arbejdsområde, og loven indeholder ingen hjemmel for det statistiske departement til at indkræve oplysninger. I øjeblikket findes det retlige grundlag herfor i en række forskellige love, bl. a. i toldloven, der pålægger im- og eksportører pligt til at med-

dele handelsstatistiske oplysninger, og som indeholder hjemmel til at indhente produktionsstatistiske oplysninger fra industri-virksomheder. Andre hjemmeler findes i bekendtgørelser udstedt i henhold til særlige love, bl. a. valutalovent. Det gælder f. eks. den særlige bekendtgørelse om afgivelse af statistiske oplysninger om håndværket og regler om indsamling af oplysninger vedrørende den indenlandske vareomsætning.

Såvel administrativt som af hensyn til borgerne har det længe været ønskeligt at få samlet og systematiseret alle disse hjemmeler. Med det her foreliggende forslag vil dette kunne opnås, idet hovedparten af de hidtil gældende hjemmeler hermed vil blive afløst af klarere og mere tidssvarende regler for indkrævning af statistiske oplysninger.

Det stærkt øgede behov for statistiske oplysninger har tillige vist, at rammerne for den statistiske virksomhed, der har kunnet udfoldes inden for det statistiske departement, har været for snævre. Selv med den stærkt forøgede produktion af statistiske oplysninger, der navnlig i de sidste 15 til 20 år er præsteret af det statistiske departement, har det ikke været muligt under de givne forhold at opnå en tilstrækkelig dækning med statistiske oplysninger. Det gælder i særlig grad områder, hvor der har været behov for etablering af ny statistik, idet den udvidede statistikproduktion hovedsagelig er foretaget inden for departementets mere traditionelle arbejdsområder.

Samtidig med denne udvikling har der navnlig i de seneste år været en tendens til nogen spredning i den statslige statistikproduktion. Flere styrelser har således bl. a. med henblik på løsning af planlægningsopgaver etableret specielle statistiske afdelinger, som enten selv indsamler og bearbejder statistisk primærmateriale, eller som foretager statistiske analyser eller udfører andre statistiske arbejdsopgaver. Det forekommer imidlertid naturligt, at sådant statistisk arbejde i højere grad end hidtil kunne varetages af eller udføres under medvirken af den centrale statistiske institution.

Alt i alt er der i det moderne samfund et stigende behov for statistiske oplysninger. Dette er ikke mindst kommet til udtryk gennem det stadigt voksende antal henvendelser, som erhvervslivets virksomheder og